

พระราชบัญญัติ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พ.ศ. ๒๕๕๐

เนื้อหาการบรรยาย

ส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผลโดยสรุป

ส่วนที่ ๒ ความเป็นเอกภาพในการ
บริหารจัดการสาธารณสุข

ส่วนที่ ๓ รายละเอียดตามบทบัญญัติ

สรุปส่วนที่ ๑ หลักการและเหตุผล

โดย

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เหตุผล

๑. ได้จัดตั้งกรม ปก.ขึ้น มีภารกิจหลักในการป้องกัน บรรเทาฟื้นฟูสาธารณภัยและอุบัติภัย งานด้านสาธารณภัยและงานด้านอุบัติภัยมา รวมอยู่ในความรับผิดชอบ
๒. กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัย มีสาระสำคัญ และรายละเอียดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในด้านของ อัคคีภัย และหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติก็เป็นหน่วยงานเดียวกัน

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และแนวทางเดียวกัน ตลอดจนทำให้เกิดความเป็นเอกภาพ ในการอำนวยการและบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย จึงเห็นสมควรนำกฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและ ระวังอัคคีภัยมาบัญญัติ ไว้รวมกัน จึงจำเป็นต้องตราพ.ร.บ.นี้

ส่วนที่ ๒ ความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการ

สาธารณสุข

- ความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบายและแผน ในระดับชาติ
- ความเป็นเอกภาพในการบัญชาการ กรณีเกิดสาธารณสุขร้ายแรง อย่างยิ่ง
- เพิ่มหน่วยงานผู้รับผิดชอบในระดับพื้นที่ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- กำหนดให้กรม ปก. เป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของประเทศ

ส่วนที่ 3 รายละเอียดตามบทบัญญัติ

พ.ร.บ. ฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๖ หมวด ๕๘ มาตรา

มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒ วันบังคับใช้

มาตรา ๓ ยกเลิกพระราชบัญญัติ

มาตรา ๔ บทนิยาม

หมวด ๑ บททั่วไป (มาตรา ๖ - ๒๐)

หมวด ๒ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(มาตรา ๒๑ - ๓๑)

หมวด ๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ในเขตกรุงเทพมหานคร (มาตรา ๓๒ - ๓๘)

หมวด ๔ เจ้าพนักงานและอาสาสมัคร

(มาตรา ๓๙ - ๔๒)

หมวด ๕ เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๔๓ - ๔๘)

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๔๙ - ๕๕)

บทเฉพาะกาล (มาตรา ๕๖ - ๕๘)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน
นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๔ ตอนที่ ๕๒ ก
วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖
พฤศจิกายน ๒๕๕๐)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ.๒๕๒๒
- (๒) พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. ๒๕๔๒

รายละเอียดตามบทบัญญัติ

๑. คำนิยาม (ม.๔)

- สาธารณภัย
- ภัยทางอากาศ
- การก่อวินาศกรรม
- หน่วยงานของรัฐ
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่

รายละเอียดตามบทบัญญัติ

๑. คำนิยาม (ต่อ)

- ผู้บริหารท้องถิ่น
- ผู้บัญชาการ
- ผู้อำนวยการ
- เจ้าพนักงาน
- อาสาสมัคร

สาธารณภัยหมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชนไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใดซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึง ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย

สาธารณภัย

ภัยทางอากาศ

หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ

การก่อวินาศกรรม

หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค หรือ การรบกวนขัดขวางหน่วงเหนี่ยวระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจน การประทุษร้ายต่อบุคคล อันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

คณะกรรมการ

แบ่งออกเป็น

๑. คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.)
๒. คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
๓. คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า กปภ.ช. (ม. ๖)”

องค์ประกอบของ กปภ.ช.

- นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ประธาน
ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รองประธานคนที่ 1
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย รองประธานคนที่ 2

- ปลัดกระทรวงกลาโหม
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์
- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ปลัดกระทรวงคมนาคม
- ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
- ผู้บัญชาการทหารบก
- ผู้บัญชาการทหารเรือ
- ผู้บัญชาการทหารอากาศ
- เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อำนาจหน้าที่ของ กปภ.ช. (ม.๗)

- กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๑ (๑) ก่อนเสนอ ค.ร.ม.
- บูรณาการพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานของรัฐ อปท. และหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพ

- ให้คำแนะนำ ปรีกษาและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- วางระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง
- ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.นี้ หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่ ค.ร.ม. มอบหมาย

คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
ผวจ.แต่งตั้ง (ม. ๑๗)

องค์ประกอบ

- ผู้ว่าราชการจังหวัด ประธาน
- รองผู้ว่าราชการจังหวัด รองประธาน
- ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย
- ผู้บัญชาการมณฑลทหารบก รองประธาน
- หรือผู้บังคับการจังหวัดทหารบก หรือผู้แทน
- นายก อบจ. รองประธาน

กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทน หน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในพื้นที่จังหวัดตามจำนวน ที่ ผวจ. เห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทน อปท. แห่งพื้นที่ ๗ คน ประกอบด้วย ผู้แทนเทศบาล ๒ คน และผู้แทน อบต. ๕ คน

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในจังหวัดตามจำนวนที่ ผวจ. เห็นสมควรแต่งตั้ง

- หัวหน้าสำนักงาน ปภ.จังหวัด กรรมการและเลขานุการหรือผู้แทนกรม ปภ.

- ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ถ้ามี) เป็นที่ปรึกษา หรือกรรมการตามจำนวนที่ ผวจ.เห็นสมควรแต่งตั้ง

หน้าที่

จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัดเสนอ ผวจ. เพื่อประกาศใช้

(การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของ
คณะกรรมการ ให้เป็นไปตามที่ ผวจ. กำหนด)

คณะกรรมการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร ผู้ว่า กทม. แต่งตั้ง (ม. ๓๔)

องค์ประกอบ

ผู้ว่า - กทม. ประธาน

- ปลัด กทม. รองประธาน

- กรรมการอื่น ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนส่วนราชการหรือหน่วยงานของ กทม.ตาม
จำนวนที่ผู้ว่า กทม. เห็นสมควรแต่งตั้ง

(ข) ผู้แทนกรม ปภ.

(ค) ผู้แทนองค์การสาธารณกุศลในเขต กทม. ตามจำนวนที่ ผู้ว่า กทม. เห็นสมควรแต่งตั้ง

(ง) ผู้แทนชุมชนในเขตกทม. ตามจำนวนที่ผู้ว่า กทม. เห็นสมควรแต่งตั้ง

- ผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนสถาบันการศึกษา
ระดับอุดมศึกษาเป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการตามจำนวนที่ผู้ว่า
กทม. เห็นสมควรแต่งตั้ง

หน้าที่

จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กทม. เสนอ ผู้ว่ากทม. เพื่อประกาศใช้

(การปฏิบัติหน้าที่และการประชุมของ
คณะกรรมการให้เป็นไปตามที่ ผู้ว่า กทม.
กำหนด)

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ม.๑๑)

เป็นหน่วยงานกลางของรัฐ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ

มีอำนาจหน้าที่

- (๑) จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
เสนอ กปภ.ช. เพื่อขออนุมัติต่อ ค.ร.ม.
- (๒) จัดให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหามาตรการในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

(๓) ปฏิบัติการ ประสานการปฏิบัติ ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ อปท. และหน่วยงานภาคเอกชน ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย ผู้ได้รับภัยอันตราย หรือผู้ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย

(๔) แนะนำ ให้คำปรึกษา และอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่หน่วยงานของรัฐ อปท. และหน่วยงานภาคเอกชน

(๕) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตาม
แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในแต่ละระดับ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. นี้ หรือ
กฎหมายอื่น หรือตามที่ผู้บัญชาการ นคร. กปภ.ช. หรือ ค.ร.ม.
มอบหมาย

เมื่อ ค.ร.ม. อนุมัติแผนการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ตาม (๑) แล้ว
ให้หน่วยงานของรัฐและ อปท.ที่เกี่ยวข้อง
ปฏิบัติการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด
- แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
กรุงเทพมหานคร
- การจัดทำ ปรับปรุง หรือทบทวนแผน

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

(ม.๑๑ (๑) และ ม.๑๒)

อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) แนวทาง มาตรการ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- (๒) แนวทาง และวิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อน ที่เกิดขึ้นเฉพาหน้าและระยะยาวเมื่อเกิดสาธารณภัย รวมถึง การอพยพประชาชน หน่วยงานของรัฐ และ อปท. การสงเคราะห์ผู้ประสบภัยการดูแลเกี่ยวกับการสาธารณสุขและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารและการสาธิตูปโภค

(๓) หน่วยงานของรัฐและ อปท.ที่รับผิดชอบในการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) และวิธีการให้ได้มาซึ่งงบประมาณ เพื่อดำเนินการ

(๔) แนวทางในการเตรียมพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้และจัดระบบการปฏิบัติการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากรและประชาชน

(๕) แนวทางในการซ่อมแซม บำรุงพื้นที่ฟู และให้ความช่วยเหลือ ประชาชนภายหลังที่สาธารณภัยสิ้นสุด

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (ม. ๑๕ (๑) และม.๑๖)

อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๑๒ และสาระสำคัญ
อื่นดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น
โครงสร้างและผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย
- (๒) แผนและขั้นตอนของ อปท. ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

(๓) แผนและขั้นตอนของ อปท. ในการจัดให้มี เครื่องหมาย
สัญญาณหรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบ
ถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

(๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ของ อปท.

(๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณกุศล

ในกรณีที่ กรมปภ.เห็นว่าแผน ปภ.จังหวัดไม่สอดคล้อง
กับแผน ปภ.ชาติ ให้แจ้งให้ ผวจ.ทราบ เพื่อดำเนินการ
แก้ไขให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง (ม.
๑๗วรรคท้าย)

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กรุงเทพมหานคร

(ม.๓๒ (๑) และม.๓๓)

อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามมาตรา ๑๒ และสาระสำคัญ อื่น
ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น

โครงสร้างและผู้มีอำนาจสั่งการด้านต่าง ๆ ในการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย

(๒) แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ

เครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย

(๓) แผนและขั้นตอนในการจัดให้มีเครื่องหมาย
สัญญาณหรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้
ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย

(๔) แผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร

(๕) แผนการประสานงานกับองค์การสาธารณ
กุศลในเขตกรุงเทพมหานคร

การจัดทำ ปรับปรุง หรือทบทวนแผน

- ให้จัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตาม พ.ร.บ.นี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ (ม.๕๖)
- ในระหว่างจัดทำแผนไม่แล้วเสร็จ การดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปตามแผนที่เกี่ยวข้องที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับ (ม.๕๖)
- กรณีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาธารณภัย หรือการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้ในแผนต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ.นี้เปลี่ยนไปหรือแผนดังกล่าวใช้มาครบ ๕ ปีแล้ว ให้จัดทำ ปรับปรุง หรือทบทวนแผน โดยเร็ว (ม.๔๔)

การบัญชีการ

- นรม. หรือ รอนรม. ซึ่ง นรม.
มอบหมาย
- รณว.มท.
- ปมท.

พรหม.หรือ ร่องพรหม. ซึ่งพรหม. มอบหมาย (ม.๓๑)

- กรณีเกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง พรหม.หรือ ร่องพรหม. ซึ่งพรหม. มอบหมาย มีอำนาจ
- สั่งการผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หน่วยงานของรัฐ และอปท.ให้ดำเนินการ เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในพื้นที่ที่กำหนด ก็ได้
- มีอำนาจเช่นเดียวกับผู้บัญชาการ ตามมาตรา ๑๓ และ ผู้อำนวยการ ตามมาตรา ๒๑

กำกับและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของ ผู้บัญชาการ
รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานในการดำเนินการ
ตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ และ มาตรา ๒๙

เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำสั่งกรม.หรือ รอง
กรม. ซึ่งกรม. มอบหมาย ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติ
หน้าที่โดยไม่ชอบหรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

รพว.มท. เป็นผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สา ธารณภัยแห่งชาติ (ม.๑๓)

มีอำนาจควบคุมและกำกับการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัยทั่วราชอาณาจักรให้เป็นไปตามแผนการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติและ พ.ร.บ. นี้
ในการนี้ ให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการ
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
เจ้าพนักงาน และอาสาสมัครได้ทั่วราชอาณาจักร

ปมท. เป็นรองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (ม.๑๓)

มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บัญชาการมอบหมาย โดยให้มีอำนาจบังคับบัญชาและสั่งการตามวรรคหนึ่ง รองจากผู้บัญชาการ

การปฏิบัติการ

- อธิบดี กรม ปภ.
- ผวจ.
- นายก อบจ.
- นายอำเภอ รวมปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำ
กิ่งอำเภอ
- ผู้บริหารท้องถิ่นของ อปท. แห่งพื้นที่
ปลัด อปท. ของ อปท.แห่งพื้นที่

- ผู้ว่า กทม. ปลัด กทม.

ผอ.เขตในแต่ละเขตของ กทม.

- เจ้าพนักงาน
- อาสาสมัคร
- องค์การสาธารณกุศล หรือบุคคล
- หน่วยทหาร

อธิบดี กรม ปก. ผู้อำนวยการกลาง (ม.๑๔)

- มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทั่วราชอาณาจักร
- มีอำนาจควบคุมกำกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้ช่วยผู้บัญชาการ เจ้าพนักงาน และ อาสาสมัคร ทั่วราชอาณาจักร

ผวจ. เป็นผู้อำนวยการจังหวัด (ม.๑๕)

**รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตจังหวัด
มีอำนาจหน้าที่**

- (๑) จัดทำแผน ปก.จังหวัด ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผน ปก. ชาติ
- (๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของ อปท.
- (๓) กำกับดูแล อปท.ให้จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะและสิ่งอื่นเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามที่กำหนดในแผน ปก. จังหวัด

(๔) ดำเนินการให้หน่วยงานของรัฐและ อปท.ให้
การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับ
ภัยอันตรายหรือเสียหายจากสาธารณภัย รวม
ตลอดทั้ง การรักษาความสงบเรียบร้อยและ
การปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่ อปท. ในการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการ
กลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้
ผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจ

- สั่งการหน่วยงานของรัฐ และ อปท. ซึ่งอยู่ในจังหวัด
ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตาม
แผน ปก. จังหวัด

- สั่งการ ดวบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

นายก อบจ. เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัด (ม.๑๘)

- มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ
- ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

นายอำเภอ รวมปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นผู้อำนวยการอำเภอ (ม.๔ ประกอบกับ ม.๑๙)

- รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัยในเขตอำเภอของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือ
ผู้อำนวยการจังหวัดตามที่ได้รับมอบหมาย
- มีอำนาจสั่งการหน่วยงานของรัฐและ อปท.ที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่
ในเขตอำเภอ ให้ดำเนินการในการป้องกันและบรรเทา
สาธารณภัย ตามแผนปภ. จังหวัด และ
- มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพ.ร.บ.นี้

ผู้บริหารท้องถิ่นของ อปท. แห่งพื้นที่เป็น ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ม.๔ ประกอบกับ ม.๒๐)

- รับผิดชอบและมีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขต อปท. แห่งพื้นที่ ของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย
- มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงานและอาสาสมัครให้เป็นไปตามพ.ร.บ.นี้
- ปลัด อปท. ของ อปท. แห่งพื้นที่นั้น เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น
- รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเขตท้องถิ่นของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ผู้ว่า กทม. เป็นผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ม.๓๒)

รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขต กทม. และมีอำนาจหน้าที่

- (๑) จัดทำแผน ปก. กทม. ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผน ปก. ชาติ
- (๒) กำกับดูแลการฝึกอบรมอาสาสมัครของกทม.
- (๓) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ยานพาหนะ และสิ่งอื่น เพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามที่กำหนดในแผน ปก. กทม.
- (๔) ดำเนินการให้การสงเคราะห์เบื้องต้นแก่ผู้ประสบภัย หรือผู้ได้รับภัยอันตราย หรือเสียหายจากสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการรักษาความสงบเรียบร้อย และการปฏิบัติการใด ๆ ในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย

(๕) สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือแก่ อปท. ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บัญชาการและผู้อำนวยการกลางมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๓) (๔) และ (๕) ให้ผู้อำนวยการ กทม. มีอำนาจ

- สั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของ กทม. รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐและอปท.ที่เกี่ยวข้อง ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามแผน ปก. กทม. และ

- สั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของ กทม. ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. นี้

★ ปลัด กทม. เป็นรองผู้อำนวยการ กทม. (ม.๓๕)

- มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการ กทม. ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการกทม.มอบหมาย
- มีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของกทม. รวมทั้งประสานกับหน่วยงานของรัฐและ อปท. ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้เป็นไปตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กทม.
- มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของ กทม. ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. นี้

(ปลัดกทม.ในฐานะรองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครจะมอบหมายความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้รองปลัดกทม. เป็นผู้ช่วยปฏิบัติด้วยก็ได้)

★ ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ กทม.

- รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการ กทม. ตามที่ได้รับมอบหมาย
- มีอำนาจสั่งการส่วนราชการและหน่วยงานของ กทม.ที่อยู่ในเขตพื้นที่ให้ช่วยเหลือหรือร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกทม.
- มีอำนาจสั่งการ ควบคุม และกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานและอาสาสมัครของกทม.ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. นี้

(ผู้อำนวยการเขตในฐานะผู้ช่วยผู้อำนวยการกทม.จะมอบหมายความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ช่วยปฏิบัติก็ได้)

เจ้าพนักงาน (ม.๓๙)

ผู้อำนวยการทุกระดับ มีอำนาจ
แต่งตั้ง เจ้าพนักงาน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ใน
เขตรับผิดชอบของตน

อาสาสมัคร (ม.๕๑)

ให้ผู้อำนวยความสะดวกให้มีอาสาสมัครในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
เพื่อปฏิบัติหน้าที่

(๑) ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย
และตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

องค์การสาธารณกุศล หรือบุคคล (ม.๕๒)

- ให้ผู้อำนวยการหรือเจ้าพนักงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจมอบหมายภารกิจหรือจัดสถานที่ให้องค์การสาธารณกุศลและบุคคลที่เข้ามาช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานในระหว่างเกิดสาธารณภัย ในการให้ความช่วยเหลือได้ตามที่เห็นสมควร
- ให้ผู้อำนวยการ แจ้งให้องค์การสาธารณกุศลและบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่อยู่ในพื้นที่ที่รับผิดชอบทราบถึงแนวทางการปฏิบัติตามแผนปภ.จังหวัด หรือแผนปภ.กทม. และวิธีการประสานงานในการปฏิบัติหน้าที่

หน่วยทหาร (ม. ๕๖)

➤ การดำเนินการภายในเขตทหารหรือที่เกี่ยวข้องกับกิจการ เจ้าหน้าที่ หรือทรัพย์สินในราชการทหาร ตาม

- **มาตรา ๒๑** (การใช้อำนาจหน้าที่ของ ผ.อ.ท้องถิ่น เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิด สาธารณภัย)
- **มาตรา ๒๒** (การใช้อำนาจหน้าที่ของ ผ.อ.อำเภอและ ผ.อ.จังหวัด เมื่อเกิดหรือ คาดว่าจะเกิด
สาธารณภัย)
- **มาตรา ๒๕** (การใช้อำนาจสั่งดัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้าย)
- **มาตรา ๒๘** (อำนาจสั่งอพยพ) หรือ
- **มาตรา ๒๙** (ประกาศห้ามมิให้บุคคลเข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินการ)
- ให้เป็นไปตามความตกลงเป็นหนังสือร่วมกันระหว่างผู้บัญชาการจังหวัดหรือ
ผู้บัญชาการกทม. และผู้บังคับบัญชาของทหารในเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่เป็นกรณีการ
สั่งการของนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๑

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ม.๒๑-๓๑)

กรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยในพื้นที่ใด (ม.๒๑)

(๑) ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นของ อปท.แห่งพื้นที่นั้นมี
อำนาจหน้าที่ ดังนี้

- สั่งข้าราชการพลเรือน พนักงานส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ของ
หน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ
ในเขต อปท. แห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย ให้ปฏิบัติการอย่าง
หนึ่งอย่างใด ตามความจำเป็นในการป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัย
- ใช้อาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และ
ยานพาหนะของหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่อยู่ในเขต อปท.
แห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย

- ใช้เครื่องมือสื่อสารของหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนทุกระบบที่อยู่ในเขต อปท. แห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยหรือท้องที่เกี่ยวเนื่อง
- ขอความช่วยเหลือจาก อปท.อื่นในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
- สั่งห้ามเข้าหรือให้ออกจากพื้นที่ อาคารหรือสถานที่ที่กำหนด
- จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

(๒) ให้ผู้อำนวยการอำเภอ และผู้อำนวยการจังหวัด มีอำนาจ หน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการท้องถิ่น ให้สั่งการได้ในเขตอำเภอและในเขตจังหวัดของตนแล้วแต่กรณี (ม.๒๒วรรค ๑)

(๓) กรณีจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงาน ของรัฐที่อยู่นอกเขต อปท.แห่งพื้นที่ตน (ม.๒๒ วรรคสอง)

➤ ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแจ้งให้ผู้อำนวยการอำเภอ หรือผู้อำนวยการจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็ว

• (๔) กรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ม.๒๒)

➤ ผู้อำนวยการจังหวัดจะสั่งการหน่วยงานของรัฐ อปท. เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใด กระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดที่มีผลกระทบต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนั้นก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน ๒๔ ชั่วโมง

➤ หากจำเป็นต้องให้มีผลบังคับเกิน ๒๔ ชั่วโมง ให้เป็นอำนาจของ ผู้บัญชาการที่จะสั่งการได้ตามความจำเป็น แต่ไม่เกิน ๗ วัน

(๕) กรณีพื้นที่ที่เกิดหรือจะเกิดสาธารณภัยอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการท้องถิ่นหลายคน (ม.๒๒ วรรคท้าย)

- ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นคนหนึ่งคนใดปฏิบัติหน้าที่ตาม ม.๒๑ ไปพลางก่อน แล้วแจ้งให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นอื่นทราบโดยเร็ว

(๖) กรณีพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย (ม.๒๓)

- ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงมีหน้าที่สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแก่ผู้อำนวยการซึ่งรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นนั้น

การดำเนินการเมื่อเกิดสาธารณภัย

(๑) เจ้าพนักงาน

➤ เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ประสบเหตุต้องเข้าดำเนินการเบื้องต้นเพื่อระงับสาธารณภัยนั้น แล้วรีบรายงานให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่นั้นเพื่อส่งการต่อไป และในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือป้องกันภัยอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคลได้ (ม.๒๔)

➤ กรณีเจ้าพนักงานจำเป็นต้องเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย เพื่อทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่แล้ว เว้นแต่ไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ในเวลานั้น หรือเมื่ออยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อำนวยการ (ม.๒๖วรรคหนึ่ง)

- กรณีทรัพย์สินที่อยู่ในอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดสาธารณภัยได้ง่าย ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองขนย้ายทรัพย์สินนั้นออกจากอาคารหรือสถานที่ดังกล่าวได้ (ม.๒๖ วรรคสอง)

- กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้เจ้าพนักงานมีอำนาจขนย้ายทรัพย์สินนั้นได้ตามความจำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเจ้าพนักงานไม่ต้องรับผิดชอบบรรดาความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว (ม.๒๖ วรรคท้าย)

(๒) การสั่งดัดแปลง ทำลาย (ม.๒๕)

- ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยและภัยอันตรายจากสาธารณภัยนั้นใกล้จะถึง ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้ เจ้าพนักงานดัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สินของบุคคลใดที่เป็นอุปสรรคแก่การบำบัดปัดป้องภัยอันตรายเฉพาะเท่าที่จำเป็น รวมถึงกรณีจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อป้องกันภัยต่อส่วนรวมด้วย (ม.๒๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)
- กรณีการดัดแปลง ทำลาย หรือเคลื่อนย้ายสิ่งก่อสร้าง วัสดุ หรือทรัพย์สิน จะมีผลทำให้เกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่อื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายเพิ่มขึ้นแก่เขตพื้นที่อื่น ผู้อำนวยการท้องถิ่นจะสั่งได้ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการจังหวัด (ม.๒๕ วรรคท้าย)

(๓) การสั่งอพยพ (ม.๒๘)

- ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ และ เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมาย มีอำนาจสั่งอพยพผู้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัย และการอยู่อาศัยนั้นจะก่อให้เกิดภัยอันตราย หรือกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๔) การห้ามเข้าเขตพื้นที่ (ม.๒๙)

- ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้บัญชาการกลาง
ผู้บัญชาการจังหวัด ผู้บัญชาการอำเภอ และผู้บัญชาการ
ท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้บัญชาการอำเภอจะประกาศ
ห้ามมิให้บุคคลใด ๆ เข้าไปอยู่อาศัยหรือดำเนินกิจการใดใน
พื้นที่ที่เกิดหรือใกล้จะเกิดสาธารณภัย และการอยู่อาศัยหรือ
ดำเนินกิจการใดนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงก็ได้ โดยให้
กำหนดระยะเวลาการห้ามและเขตพื้นที่ห้ามตามที่จำเป็น

(๕) การบรรเทาสาธารณภัย (ม.๒๗)

- ผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงานซึ่งได้รับ
จากผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่

- (๑) จัดให้มีสถานที่ชั่วคราว ให้ผู้ประสบภัยอยู่อาศัย หรือรับการปฐมพยาบาล และการรักษาทรัพย์สินของผู้ประสบภัย
- (๒) จัดระเบียบการจราจรชั่วคราวในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง
- (๓) ปิดกั้นไม่ให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง
- (๔) จัดให้มีการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันเหตุโจรผู้ร้าย

- (๕) ช่วยเหลือผู้ประสบภัย และช่วยขนย้ายทรัพย์สินในพื้นที่
ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียงเมื่อเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองร้องขอ
ในการดำเนินการข้างต้นผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงาน
ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ
- จะจัดให้มีเครื่องหมายหรืออาณัติสัญญาณเพื่อใช้ในการ
กำหนดสถานที่หรือดำเนินการดังกล่าวก็ได้
 - อาจมอบให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในพื้นที่เป็น
ผู้ดำเนินการหรือช่วยดำเนินการตาม (๒) (๕) ก็ได้
 - อาจมอบหมายให้องค์การสาธารณกุศลเป็นผู้ดำเนินการ
หรือช่วยดำเนินการตาม (๕) ก็ได้

- การดำเนินการหลังเกิดสาธารณภัย (ม.๓๐)

ให้ผู้อำนวยการในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบดำเนินการ

- สำรวจความเสียหายจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น
- จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน
- ออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่ร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์หรือบริการอื่นใด (ต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการสงเคราะห์และการฟื้นฟูที่ผู้ประสบภัยมีสิทธิได้รับจากทางราชการ หน่วยงานที่เป็นผู้ให้ การสงเคราะห์หรือฟื้นฟู และสถานที่ติดต่อของหน่วยงานนั้น ไว้ด้วย ทั้งนี้ตามแบบที่อธิบดีกำหนดและระเบียบที่มท.กำหนด)

- เอกสารราชการของผู้ประสพภัยที่สูญหายหรือเสียหาย เนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ประสพภัยร้องขอต่อ อปท. แห่งพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัย หรือที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ประสพภัย ให้เป็นหน้าที่ของ อปท. แห่งพื้นที่นั้น แจ้งให้หน่วยงานของรัฐและ อปท. ที่เกี่ยวข้องทราบ และให้หน่วยงานของรัฐและ อปท. ที่เกี่ยวข้อง ออกเอกสารทางราชการดังกล่าวให้ใหม่ตามหลักฐานที่อยู่ในความครอบครองของตน ส่งมอบให้แก่ผู้ประสพภัยหรือส่งมอบผ่านทาง อปท. แห่งพื้นที่ที่เป็นผู้แจ้ง โดยผู้ประสพภัยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ แม้ว่าตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการออกเอกสารราชการดังกล่าวจะกำหนดให้ต้อง เสียค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการก็ตาม

การเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ม.๕๓)

- ให้ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และเจ้าพนักงาน ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตาม พ.ร.บ.นี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งหากได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ และกระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากความผิดและความรับผิดชอบ

เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว (ม.๔๕)

- ให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัว สำหรับเจ้าพนักงานและอาสาสมัครเพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- เครื่องแบบ เครื่องหมาย และบัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแบบที่มท.กำหนด
- ในกรณีที่ผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการประสงค์จะแต่งเครื่องแบบ ก็ให้กระทำได้ตามแบบที่ มท.กำหนด

คำปรับ (ม.๕๗)

บรรดาคำปรับตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นรายได้
ของท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับการ
ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของท้องถิ่นนั้น

เปิดเผยความลับ (ม.๔๘)

- ห้ามมิให้บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยนำเอาความลับ ซึ่งตนได้มาในฐานะนั้น ๆ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่นโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือแก่การประกอบอาชีพของผู้นั้น

๑๒. บทกำหนดโทษ (ม.๔๙-๕๕)

- ❏ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการ ตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสาม
เดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.๔๙)
- ❏ ผู้ใดขัดขวางการดำเนินการของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๔ หรือ
การปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๕ หรือ
ขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าพนักงาน ตามมาตรา ๒๖ วรรค
สาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับ ไม่เกินสอง
หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. ๕๐)

☞ ผู้ใดเข้าไปในพื้นที่ที่ปิดกั้นตามมาตรา ๒๗ (๓) โดยไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งของผู้อำนวยการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่อยู่ในพื้นที่ที่ปิดกั้นตามมาตรา ๒๗ (๓) ผู้อำนวยการ หรือ เจ้าพนักงานซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการ จะเรียกบุคคลดังกล่าว มาตักเตือนแทนการดำเนินคดีก็ได้ (ม. ๕๑)

☞ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอพยพบุคคลออกจากพื้นที่ ตามมาตรา ๒๘ ถ้าคำสั่งอพยพนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการกีดขวางการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือฝ่าฝืนคำสั่งตามมาตรา ๒๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. ๕๒)

👉 ในขณะเกิดสาธารณภัย ผู้ใดแต่งเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของอาสาสมัครหรือขององค์การสาธารณกุศล และเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยโดยมิได้เป็นอาสาสมัครหรือสมาชิกองค์การสาธารณกุศลดังกล่าว เพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนเป็นบุคคลดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สามเดือน หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. ๕๓)

👉 ผู้ใดเรียไรหรือหาประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ โดยแสดงตนว่าเป็นอาสาสมัคร เจ้าพนักงาน หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือใช้ชื่อของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการดำเนินการดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. ๕๔)

👉 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
(๕๕)

การบริหารการเผชิญเหตุในส่วนของกรม ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

1. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553 – 2557

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2552

จังหวัดจะต้องจัดทำแผนการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด

หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด /กรุงเทพมหานคร

2. . แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ กำหนดความรุนแรงของสาธารณภัย 4 ระดับดังนี้

ระดับ 1 ความรุนแรงเป็นสาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไป หรือมีขนาดเล็ก การจัดการ ผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ กทม.สามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยได้

ระดับ 2 ความรุนแรงสถานการณ์ขนาดกลาง การจัดการ ผู้อำนวยการในระดับ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด/ผู้อำนวยการ กทม.เข้าควบคุมสถานการณ์

ระดับ 3 ความรุนแรงสาธารณภัยขนาดใหญ่ ผู้เ้าำนวยการในระดับ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ผู้เ้าำนวยการกลาง และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเข้าควบคุมสถานการณ์

ระดับ 4 สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง

นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรืมอบหมายเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์

3. การจัดตั้งชุดเผชิญสถานการณ์วิกฤต (Emergency Response team :ERT) เพื่อให้ศูนย์บริหารวิกฤติการณ์ระดับชาติสามารถที่จะเรียกใช้ได้ทันทีในยามฉุกเฉิน

4. จัดทำโครงการฝึกอบรม “หนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ชีพ” (One Tamble One Search And Rescues Team :OTOS)